

KONFERENSIYALAR UZ

— ANJUMANLAR PLATFORMASI

O'ZBEKISTON — 2030: INNOVATSIYA, FAN VA TA'LIM ISTIQBOLLARI

**IV RESPUBLIKA ILMIY-AMALIY
KONFERENSIYA MATERIALLARI**

AVGUST, 2025-YIL

O‘ZBEKISTON — 2030: INNOVATSIYA, FAN VA TA’LIM ISTIQBOLLARI

**IV RESPUBLIKA ILMIY-AMALIY
KONFERENSIYASI MATERIALLARI**

2025-yil, avgust

TOSHKENT-2025

ISBN 978-9910-09-259-6

O'ZBEKISTON – 2030: INNOVATSIYA, FAN VA TA'LIM ISTIQBOLLARI. IV Respublika ilmiy-amaliy konferensiyasi materiallari. – Toshkent: Scienceproblems team, 2025. – 232 bet.

Elektron nashr: <https://konferensiyalar.uz>

Konferensiya tashkilotchisi: “Scienceproblems Team” MChJ

Konferensiya o'tkazilgan sana: 2025-yil, 05-avgust

Mas'ul muharrir:

Isanova Feruza Tulqinovna

Annotatsiya

Mazkur nashrda “O'zbekiston — 2030: innovatsiya, fan va ta'lim istiqbollari” nomli IV Respublika ilmiy-amaliy konferensiyasi doirasida taqdim etilgan ilmiy maqolalar to'plami jamlangan. Unda O'zbekistonning turli oliy ta'lim va ilmiy-tadqiqot muassasalari, tarmoq tashkilotlari, mustaqil tadqiqotchilar tomonidan taqdim etilgan ijtimoiy-gumanitar, iqtisodiyot, huquq, biologiya, tibbiyot va boshqa sohalarga oid maqolalar kiritilgan. Maqolalarda ilm-fanning zamonaviy yo'nalishlari, innovatsion texnologiyalar, ta'lim islohotlari hamda barqaror taraqqiyotga oid masalalar muhokama qilingan. To'plam akademik izlanishlar, amaliy tajribalar va ilmiy xulosalarni birlashtirgan holda, fanlararo integratsiyani chuqurlashtirish va ilmiy hamkorlikni kuchaytirishga xizmat qiladi.

Kalit so'zlar: ilmiy-amaliy konferensiya, innovatsiya, fan va ta'lim, O'zbekiston 2030, barqaror rivojlanish, ilmiy izlanishlar, fanlararo integratsiya, ilmiy hamkorlik, texnologik taraqqiyot, zamonaviy ta'lim.

ISBN 978-9910-09-259-6

Barcha huquqlar himoyalangan.

© Scienceproblems team, 2025-yil

© Mualliflar jamoasi, 2025-yil

MUNDARIJA

TEXNIKA FANLARI

Foziljo'nov Xojjiakbar

ОБЗОР ТЕСТ ПАТТЕРНОВ ДЛЯ ИССЛЕДОВАНИЯ ПАРАМЕТРОВ ПЭМИ ВИДЕОТРАКТОВ
CBT 7-11

Mamadaliyeva Gulhayo

QANOT UYUMLARI TENG BO'LMAGAN EGAT OCHGICHINI QANOTINING BALANDLIGINI
UNING ISH KO'RSATGICHLARIGA TA'SIRI 12-16

Iskandarov Orifxon

TIRIKOTAJ MATOLAR SIFATI: ILMIY-TAHLILY YONDASHUV 17-19

TARIX FANLARI

Bobojonova Zuxra

NIZOMIDDIN SHOMIY VA SHARAFIDDIN ALI YAZDIYLARNING ZAFARNOMA ASARLARIDAGI
QIYOSIY FARQLAR 20-23

Sattarova Marhabo

O'ZBEKISTONDA MILLATLARARO TOLERANTLIK VA UNING MADANIY-SIYOSIY
JARAYONLARGA TA'SIRI 24-25

Xasanova Nargiza

AYOL-QIZLARNING ILMIY IZLANISHLARI VA TADQIQOTLARI HAQIDA 26-29

Rustamova Nigora

MUSTAQILLIK YILLARIDA SAMARQAND VILOYATIDA TURIZM SOHASINI RIVOJLANTIRISH
ISTIQBOLLARI 30-32

Xalilov Baxodir

YOSHLAR BILAN ISHLASHDA MAKTABDAN TASHQARI TA'LIMNING ROLI: "KAMOLOT"
TASHKILOTI FAOLİYATI TAHLILI (Navoiy viloyati misolida) 33-37

Норов Шухрат

УЧАСТИЯ МОЛОДЁЖНЫХ ОРГАНИЗАЦИЙ В ОБЩЕСТВЕННО-ПОЛИТИЧЕСКОЙ ЖИЗНИ
РЕСПУБЛИКИ УЗБЕКИСТАН (на примере Самарканда, Бухары и Навои) 38-41

Sattarova Marhabo

O'ZBEKISTONDA MILLATLARARO TOLERANTLIK VA UNING MADANIY-SIYOSIY
JARAYONLARGA TA'SIRI (Surxondaryo viloyati 1991-2022 yillarda) 42-43

IQTISODIYOT FANLARI

Qo'chqarov Baxtiyor

KICHIK BIZNES SUBYEKTLARIDA AYLANMA MABLAG'LAR SAMARADORLIGINI BAHOLASH
METODIKASI 44-47

Abduraimova Nigora

TABAQALASHTIRILGAN SOLIQ STAVKALARINI QO'LLASH
BO'YICHA JAHON TAJRIBASI 48-51

Sidiqov Jasurbek

IJTIMOY INNOVATSIYALARNI TATBIQ ETISHDAGI MUAMMOLAR VA YECHIMLAR 52-56

Nematova Dilnoza

ASOSIY VOSITALARNING ESKIRISHI HISOBINI TAKOMILLASHTIRISH 57-63

Axmedova O'g'ilshod

O'ZBEKISTONDA MIKROMOLIYA TASHKILOTLARIDA ISLOM MOLIYASI
INSTRUMENTLARINING JORIY ETILISHI VA UNING ISTIQBOLLARI 64-66

<i>Abduraimova Nigora</i> TABAQALASHTIRILGAN STAVKALARNI QO'LLASHDAGI MUAMMOLAR VA QARAMA-QARSHILIKLAR	67-70
<i>Tuychiyev Anvarjon</i> MAMLAKAT XIZMATLAR KO'RSATISH SOHASINING RIVOJLANISH IMKONIYATLARI	71-75
<i>Asqarov Abrorjon</i> TALABALARDA MOLIYAVIY SAVODXONLIKNI RIVOJLANTIRISH DARAJALARI VA UNI PEDAGOGIK TASHXISLASH XUSUSIYATLARI	76-85
<i>Yusufjonov Ravshanbek</i> INVESTMENTS IN THE AGRICULTURAL SECTOR.....	86-88
FALSAFA FANLARI	
<i>Gafurova Munajat</i> O'ZBEKISTON SHAROITIDA GENDER TENGsizLIGINING IJTIMOiy TABIYATI VA UNING BARTARAF ETILISH YO'LLARI.....	89-92
<i>Abdullayev Sodiqjon</i> ZAMONAVIY GLOBAL MUHITDA SALOMATLIK MADANIYATINING SHAKLLANISH OMILLARI	93-98
FILOLOGIYA FANLARI	
<i>Yusufova Farangiz</i> HALIMA XUDOYBERDIYEVA SHERIYATIDA BADIY-ESTETIK TALQIN.....	99-102
<i>Xoliyorova To'lg'anoy</i> O'ZBEK TILI O'QITISH JARAYONIDA KORPUS LINGVISTIKASI VOSITALARIDAN FOYDALANISH IMKONIYATLARI	103-104
<i>Ro'ziyev Temur</i> IJODDAGI SHAXS VA ESTETIK POZITSIYA MUTANOSIBLIGI	105-112
<i>Eshchanova Mavjuda</i> CLASSICAL CLASSIFICATIONS OF EUPHEMISMS: SEMANTIC, PRAGMATIC AND FUNCTIONAL APPROACHES.....	113-115
<i>Sobirova Shahzoda, Jumayeva Dilfuza</i> ALISHER NAVOIY ASARLARINING STILISTIK XUSUSIYATLARI ("Hayrat ul-abror" dostoni misolida).....	116-119
<i>Bahromjonova Shahnoza</i> "MOMOTARO" YAPON XALQ ERTAGI VA UNING FILM VA ANIMEDAGI TALQINI	120-122
<i>Maxmudova Marjona</i> "DOLZARB 90 KUN" TASHABBUSI DOIRASIDA YOSHLAR BILAN ISHLASHNING YANGI BOSQICHI.....	123-124
<i>Gulmuradova Sobira</i> TURKIYSHUNOSLIKDA ETNOGRAFIKMLARNING O'RGANILISHIGA DOIR.....	125-127
<i>Qurbonova Aziza</i> O'ZBEK TILSHUNOSLIGIDA SOMATIK IBORALARNING AHAMIYATI	128-129
<i>Pulatjonova Muxtasar</i> ENGLISH LEARNING DIFFICULTIES OF UZBEK LEARNERS: A QUESTIONNAIRE-BASED STUDY.....	130-136

<i>Qosimova Malika</i> LAKUNALARNING TARJIMASHUNOSLIKDA O'RGANILISHI VA ULARNI BARTARAF ETISH METODLARI	137-140
<i>Ayimbetova Damekhan</i> ADABIYOTSHUNOSLIKDA TED XYUZ IJODINING O'RGANILISHI: ANIMALISTIK SHE'RIYATI VA OBRAZLAR TIZIMI	141-145
<i>Yo'ldasheva Mahliyo</i> "MARTIN IDEN" VA "OQ SO'YLOQ" ASARLARI TARJIMALARINING LINGVOPRAGMATIK XUSUSIYATLARI	146-149
<i>YURIDIK FANLARI</i>	
<i>G'ofurov Ramzbek</i> DASTLABKI TERGOVDA JAMOATCHILIKNING ISHTIROKI	150-154
<i>Turdibaeva Mukhaddas</i> JUDICIAL REFORMS OF UZBEKISTAN-A NEW ERA, NEW APPROACHES	155-160
<i>Gafurova Shoir</i> ELEKTRON DALILLARNI TO'PLASH VA TAQDIM ETISHNING AMALIY MUAMMOLARI	161-165
<i>Komilov Avazbek</i> PROKURORNING MA'MURIY JAVOBGARLIK TO'G'RSIDA ISH QO'ZG'ATISH HAQIDAGI QARORI VA UNING SHAKLI HAMDA MAZMUNIGA QO'YILGAN TALABLAR	166-169
<i>Babajanov Farrux</i> IQTISODIY PROTSESSUAL HUQUQI PRINSIPLARINI SUD XARAJATLARI INSTITUTIDA AKS ETTIRISH	170-175
<i>PEDAGOGIKA FANLARI</i>	
<i>Нуриллаева Угулхон</i> ПРОЦЕССЫ ОБРАТНОЙ СВЯЗИ (feedback) И МОНИТОРИНГА: ЭФФЕКТИВНОЕ ИСПОЛЬЗОВАНИЕ ЦИФРОВЫХ ДАННЫХ ВО ВЗАИМОДЕЙСТВИИ МЕЖДУ СТУДЕНТОМ И ПРЕПОДАВАТЕЛЕМ	176-181
<i>Tursinova Zoxida</i> TA'LIM SIFATINI OSHIRISHDA O'QITUVCHILARNING PEDAGOGIK MAHORATINI BAHOLASH MEXANIZMLARINING SAMARADORLIGINI OSHIRISHNING O'ZIGA XOS HUSUSIYATLARI	182-191
<i>Babayeva Shahnoza</i> BO'LAJAK INGLIZ TILI O'QITUVCHILARINING KOMMUNIKATIV KOMPETENTLIGINI RIVOJLANTIRISHNING METODIK MUAMMOLARI VA DOLZARBLIGI	192-194
<i>Rasulova Barnoxon</i> KOMPETENSIYAVIY YONDASHUVGA ASOSLANGAN TA'LIMDA FORMATIV VA SUMMATIV INNOVATSION BAHOLASH USULLARI	195-199
<i>Zokirjonov Akramjon</i> O'ZBEKISTON — 2030: INNOVATSIYA, FAN VA TA'LIM ISTIQBOLLARI	200-202
<i>Baratova Yulduz</i> MAKTABGACHA YOSHDAGI BOLALARNI TARBIYALASHDA SHAXSGA YO'NALTIRILGAN YONDASHUVNING AHAMIYATI	203-206

Sattoriy Shohruh

RAQAMLI TRANSFORMATSIYA JARAYONIDA

TA'LIM SIFATINI TA'MINLASH MEXANIZMLARI207-210

TIBBIYOT FANLARI

Urunbayeva Dilorom, Xudaybergenova Shaxnoza

AUTOIMMUN TIREOIDIT VA SELEN.....211-213

Мамадалиев Хасанхон

ПАТОМОРФОЛОГИЧЕСКИЕ ПРОЯВЛЕНИЯ АНТИФОСФОЛИПИДНОГО СИНДРОМА (АФС)

И УРОВЕНЬ АНТИФОСФОЛИПИДНЫХ АНТИТЕЛ У ЖЕНЩИН-РОДИЛЬНИЦ: КЛИНИКО-

МОРФОЛОГИЧЕСКИЙ АНАЛИЗ.....214-218

Maxmudbekov Boburmirzo

BOLALARDA PASTKI JAG' O'TKIR ODONTOGEN OSTEOMIELITINI KOMPLEKS DAVOLASHDA

OPERATSIYADAN KEYINGI YARALARNI MAXALLIY DAVOLASH.....219-221

PSIXOLOGIYA FANLARI

Усманова Лилия

ЭТАПЫ ЖИЗНЕННОГО ЦИКЛА СЕМЬИ: ПОДХОДЫ И ПЕРСПЕКТИВЫ В НАУЧНОЙ

ТРАДИЦИИ222-225

SIYOSIY FANLAR

Sa'diyev Bahodir

ENERGETIKANING RIVOJLANISH OMILLARI VA ASOSIY GLOBAL AKTYORLARI.....226-231

TABAQALASHTIRILGAN SOLIQ STAVKALARINI QO'LLASH BO'YICHA JAHON TAJRIBASI

Abduraimova Nigora Abdugapparovna

Termiz iqtisodiyot va servis universiteti,
Iqtisodiyot kafedrası o'qituvchisi

Anotatsiya. Maqolada tabaqalashtirilgan soliq stavkalarini qo'llash bo'yicha jahon tajribasi ko'rib chiqiladi. Ta'kidlanishicha, O'zbekiston Respublikasida tabaqalashtirilgan soliq stavkalari tizimini takomillashtirishda Kanada, Germaniya va Avstraliyadagi mavjud stavkalar va imtiyozlar samaradorligini miqdoriy va sifat jihatidan baholashni o'z ichiga olgan yillik soliq xarajatlari hisobotlari ishlab chiqilishi, Finlyandiya, Singapur va Janubiy Koreyaning soliq siyosati ni tahliliy qo'llab-quvvatlash soliq tushumlarini real vaqt rejimida kuzatish va stavkalarni tuzatish imkonini beruvchi integratsiyalashgan soliq monitoringi platformalari yaratish kerak.

Kalit so'zlar: tabaqalashtirilgan, soliq stavka, jahon tajribasi, raqamlashtirish, soliq siyosati, Kanada, Germaniya, Avstraliya, soliq stavka, imtiyoz.

WORLD EXPERIENCE IN APPLYING DIFFERENTIATED TAX RATES

Abduraimova Nigora Abdugapparovna

Termez University of Economics and Service,
Teacher of the Department of Economics

Annotation. The article reviews world experience in applying differentiated tax rates. It is noted that in order to improve the system of differentiated tax rates in the Republic of Uzbekistan, it is necessary to develop annual tax expenditure reports, including a quantitative and qualitative assessment of the effectiveness of existing rates and benefits in Canada, Germany and Australia, analytical support for the tax policy of Finland, Singapore and South Korea, and the creation of integrated tax monitoring platforms that allow for real-time monitoring of tax revenues and adjustment of rates.

Key words: differentiated, tax rate, world experience, digitization, tax policy, Canada, Germany, Australia, tax rate, benefit.

DOI: <https://doi.org/10.47390/259-6/uzb-IV/No-12>

Globalashuv va mamlakatlar o'rtasida fiskal raqobat kuchayib borayotgan sharoitda tabaqalashtirilgan soliq stavkalari soliq siyosatining eng muhim vositasiga aylanmoqda. Ulardan foydalanish iqtisodiy o'zgarishlarga moslashuvchan munosabatda bo'lish, soliq yukini tarmoq, biznes hajmi va soliq to'lovchilarning ijtimoiy-iqtisodiy xususiyatlariga qarab moslashtirish imkonini beradi. Jahon amaliyotida bu mexanizm nafaqat iqtisodiyotning alohida tarmoqlarini rag'batlantirish, balki soliq yig'ish hajmini oshirish va soliq to'lashdan bo'yin tovlashni minimallashtirish maqsadida soliq to'lovchilarning xatti-harakatlarini muvofiqlashtirish vositasi sifatida ham qo'llaniladi.

Jahon tajribasi tabaqalashtirishga yondashuvlarning sezilarli xilma-xilligini ko'rsatadi. Germaniya, Kanada, Shvetsiya kabi institutsional rivojlanish darajasi yuqori bo'lgan mamlakatlarda bir necha stavka shkalasiga ega progressiv soliq tizimi keng qo'llaniladi. Misol uchun, Germaniyada shaxsiy daromad solig'ining 14% dan 45% gacha progressiv shkalasi mavjud bo'lib, bu daromadlarni qayta taqsimlash va ijtimoiy tengsizlikni qoplash imkonini beradi[1]. Shvetsiyada qo'shma mexanizm - mahalliy soliqlar qo'shilgan progressiv shkala

qo'llaniladi, bu turli darajadagi byudjetlar uchun daromadlarni shakllantirishda qo'shimcha moslashuvchanlikni ta'minlaydi.

Korporativ soliqqa tortishning o'ziga xos modeli joriy etilgan Estoniya misoli alohida e'tiborga loyiqdir. Daromad solig'i faqat dividendlarni taqsimlash vaqtida to'lanadi, foyda olish vaqtida emas. Ushbu tizim biznesni rivojlantirishga mablag'larni qayta investitsiyalashni rag'batlantiradi va yuqori samaradorlikni namoyish etadi: soliq ma'muriyatining darajasi soddalashtirilgan va undirish hajmi barqaror bo'lib qolmoqda[2].

Ustivor sohalarda – yuqori texnologiyalar, energetika, qishloq xo'jaligida faoliyat yurituvchi korxonalar uchun soliq imtiyozlari va pasaytirilgan stavkalarining kompleks tizimi qo'llanilayotgan Xitoy tajribasini ham alohida ta'kidlash joiz. Masalan, yuqori texnologiyali kompaniyalar uchun daromad solig'i 15% bo'lishi mumkin, asosiy stavka esa 25%[3].

Lotin Amerikasi davlatlarining tajribasi ham qiziq emas. Braziliyada mikro va kichik biznes uchun soliq yuki yirik korporatsiyalarga qaraganda ancha past bo'lgan tizim mavjud. "Simples Nacional" tizimi daromad miqdoridan kelib chiqqan holda yagona soliq stavkasini nazarda tutadi. Ushbu model kichik biznesni soyadan olib chiqish, ma'muriy yukni kamaytirish va soliqqa tortish bazasini kengaytirishga yordam beradi.

Jahon tajribasi shuni ko'rsatadiki, tabaqalashtirilgan stavkalarni qo'llash samaradorligi ko'p jihatdan soliq qonunchiligining shaffofligi, fiskal tartib-taomillarni raqamlashtirish darajasiga, shuningdek, soliq organlarining tahliliy nazoratni amalga oshirish qobiliyatiga bog'liq. Tegishli monitoringsiz tabaqalanish fiskal yo'qotishlarga va byudjet jarayoni samaradorligini pasayishiga olib kelishi mumkin.

Raqamlashtirish sharoitida soliq siyosatini tahliliy qo'llab-quvvatlash masalasi alohida ahamiyat kasb etmoqda. Bir qator mamlakatlar soliq tushumlarini real vaqt rejimida kuzatish, anomaliyalarni aniqlash va stavkalarni tuzatish imkonini beruvchi integratsiyalashgan soliq monitoringi platformalarini yaratmoqda. Bunday raqamli vositalar Finlyandiya, Singapur va Janubiy Koreyada faol amalga oshirilmoqda, bu erda hukumat bashoratli tahlil va soliqni rejalashtirishda faol rol o'ynaydi[2].

Aksariyat rivojlangan va rivojlanayotgan mamlakatlarda zamonaviy soliq siyosati nafaqat fiskal samaradorlikka, balki kengroq ijtimoiy-iqtisodiy maqsadlarga erishishga ham qaratilgan. Bunga yorqin misollardan biri Fransiya bo'lib, u yerda QQSning umumiy stavkasi 20% bilan bir qatorda ayrim toifadagi tovarlar va xizmatlar, jumladan, oziq-ovqat mahsulotlari, dori-darmonlar, kitoblar, jamoat transporti xizmatlari va boshqalar uchun 10% va 5,5% pasaytirilgan stavkalar qo'llaniladi. Bu ijtimoiy adolatni ta'minlash, inflyatsiya bosimini pasaytirish va aholining kam ta'minlangan qatlamlarini qo'llab-quvvatlashga xizmat qilmoqda[4].

Bir qator mamlakatlarda soliq stavkalarini differentsiallashtirish ekologik ustuvorliklarni amalga oshirishga qaratilgan. Masalan, Gollandiya va Norvegiya yashil texnologiyalar va energiya tejankor yechimlarga o'tayotgan kompaniyalar uchun pasaytirilgan soliq stavkalari yoki soliq imtiyozlarini taklif qiladi. Bu barqaror rivojlanishni rag'batlantirish, uglerod chiqindilarini minimallashtirish va iqlim bo'yicha xalqaro kelishuvlar doirasidagi majburiyatlarni bajarishga yordam beradi.

Kanada imtiyozli stavkalardan foydalanish natijasida byudjet yo'qotishlarini tahlil qilish va ularning asoslanishini baholash imkonini beruvchi soliq xarajatlarini baholash

tizimlaridan faol foydalanmoqda. Xuddi shunday yondashuvlar Markaziy Osiyo mamlakatlarida ham fiskal tartibga solish samaradorligini oshirish uchun moslashtirilishi mumkin[5].

Hududlar o'rtasidagi iqtisodiy tengsizlikka qarshi kurash sharoitida tabaqalashtirilgan stavkalarni qo'llashning mintaqaviy jihati tobora dolzarb bo'lib bormoqda. Jahon amaliyotida tushkun va chekka hududlarda investitsiyalarni jalb qilish uchun mintaqaviy soliq imtiyozlaridan keng foydalaniladi. Masalan, Rossiyada maxsus iqtisodiy zonalar daromad solig'i, mol-mulk solig'i va boshqa majburiy to'lovlarning pasaytirilgan stavkalari bilan ishlaydi.

Xitoyda ham xuddi shunday mexanizm ijtimoiy-iqtisodiy rivojlanish bo'yicha orqada qolayotgan g'arbiy viloyatlarda soliq imtiyozlari siyosati orqali amalga oshirilmoqda. Bu sanoat salohiyatini faollashtirish, ishsizlikni kamaytirish va infratuzilmani yaxshilash imkonini beradi. Turkiya mintaqaning iqtisodiy qoloqlik darajasiga qarab soliqlar kamaytiriladigan "investitsiya zonalaridan" foydalanadi[5]. Bunday zonalarda yalpi ichki mahsulotning o'sishi respublika bo'yicha o'rtacha ko'rsatkichdan yuqori bo'lib, bu tabaqalashtirilgan soliqqa tortish vositasining samaradorligini tasdiqlaydi.

Jahon amaliyotining tahlili shuni ko'rsatadiki, soliq stavkalarini tabaqalash davlat siyosatining ko'p funktsiyali vositasi bo'lib, nafaqat fiskal muammolarni, balki kengroq - ijtimoiy, investitsiyaviy, ekologik va mintaqaviy muammolarni ham hal qilish imkonini beradi. Shu bilan birga, bunday yondashuvning samaradorligi to'g'ridan-to'g'ri tizimli xususiyatga, institutsional etuklikka va davlatning taqdim etilgan soliq imtiyozlari oqibatlarini ob'ektiv baholash qobiliyatiga bog'liq.

Rivojlangan va rivojlanayotgan mamlakatlar tajribasini umumlashtirish, shuningdek, milliy xususiyatlarni hisobga olgan holda O'zbekiston Respublikasida tabaqalashtirilgan soliq stavkalari tizimini joriy etish va takomillashtirish bo'yicha quyidagi tavsiyalarni shakllantirish mumkin:

1. Pasaytiriladigan stavkalarni belgilash zarurati davlat iqtisodiy siyosatining maqsadlari – raqamlashtirish, import o'rnini bosish, eksportni qo'llab-quvvatlash, ekologik barqarorlik va boshqalar bilan bog'lanishi kerak.

2. Kanada, Germaniya va Avstraliyadagi amaliyotga o'xshab, taqdim etilgan stavkalar va imtiyozlar samaradorligini miqdoriy va sifat jihatidan baholashni o'z ichiga olgan yillik soliq xarajatlari hisobotlari ishlab chiqilishi kerak.

3. Pasaytiriladigan stavkalar mezonlarga rasman javob beradigan sub'ektlarga emas, balki faqat amalda ustuvor faoliyat turlarini amalga oshiruvchi sub'yektlarga nisbatan qo'llanilishini ta'minlash uchun nazoratni kuchaytirish zarur.

4. Tabaqalashtirilgan soliqqa tortish mexanizmlari o'z samaradorligini isbotlagan iqtisodiy rivojlanish darajasi o'xshash mamlakatlar masalan, Qozog'iston, Turkiya, Malayziya soliq tizimining elementlarini o'rganish va moslashtirish mumkin.

Jahon tajribasi shuni ko'rsatadiki, tabaqalashtirilgan stavkalarining to'g'ri ishlab chiqilgan tizimi fiskal yetarlilik va soliqlarning rag'batlantiruvchi funksiyasi o'rtasidagi muvozanatni ta'minlashi mumkin. Umumjahon yondashuvdan moslashuvchan va maqsadli soliqqa tortishga o'tish ichki va tashqi chaqiriqlarga munosib javob bera oladigan zamonaviy va samarali fiskal model sari qadamdir.

Adabiyotlar/Literatypa/References:

1. Карасёв А.А. Дифференциация налоговых ставок как инструмент государственной социальной политики: международный опыт и перспективы для России/А.А.Карасёв/Финансы и кредит. - 2021. - № 8. - С. 63–72.
2. Хошимов А.Ш. Перспективы применения дифференцированного налогообложения в экономике Узбекистана /А.Ш.Хошимов//Ўзбекистон иқтисодиёти ва ислохотлари. - 2023. - № 2. - С. 87–92.
3. Тошпулатов Н.Ф. Территориальное развитие и налоговая политика в условиях модернизации экономики / Н.Ф.Тошпулатов // Иқтисодий тараққиёт. - 2022. - № 4. - С. 102–109.
4. Мирзаев Б.Ж. Дифференцированные налоговые ставки как механизм стимулирования предпринимательства /Б.Ж.Мирзаев// Бюджет ва молия. - 2023. - № 1. - С. 120–127.
5. OECD. Tax Policy Reforms 2022: OECD and Selected Partner Economies. - OECD Publishing, 2022. - 178 p.

O'ZBEKISTON — 2030: INNOVATSIYA, FAN VA TA'LIM ISTIQBOLLARI

IV RESPUBLIKA ILMIY-AMALIY KONFERENSIYASI MATERIALLARI
2025-yil, 05-avgust

Mas'ul muharrir: *F.T.Isanova*
Texnik muharrir: *N.Bahodirova*
Diszayner: *I.Abdihakimov*

O'ZBEKISTON — 2030: INNOVATSIYA, FAN VA TA'LIM
ISTIQBOLLARI. IV Respublika ilmiy-amaliy konferensiyasi
materiallari. – Toshkent: Scienceproblems team, 2025. – 232 bet.

Elektron nashr: <https://konferensiyalar.uz>

Konferensiya tashkilotchisi: Scienceproblems Team

Konferensiya o'tkazilgan sana: 2025-yil, 05-avgust

ISBN 978-9910-09-259-6

Barcha huquqlar himoyalangan.
© Scienceproblems team, 2025-yil.
© Mualliflar jamoasi, 2025-yil.